

REPUBLICA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U ZADRU

2.5.95
K-14/95

KT-30/95-2

P R E S U D A

U IME REPUBLIKE HRVATSKE !

Županijski sud u Zadru, u vijeću sastavljenom od sudaca ovog suda i to Dubravka Krpine, kao predsjednika vijeća, Milana Petričića, kao člana vijeća, te sudaca porotnika Berislava Maričića, Jose Bašića i Roka Bralića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Ljiljane Gulan, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv I-opt. Srđana Potkonjaka i dr., zbog krivičnog djela iz čl. 120. st.1. OKZ RH, povodom optužnice Okružnog državnog odvjetništva u Šibeniku broj KT-45/92 od 12. ožujka 1993.godine, nakon održane glavne javne rasprave dana 25. travnja 1995.godine, u odsutnosti optuženih, a u prisutnosti njihovog branitelja Augustina Sudinje, odvjetnika iz Zadra, te zamjenika Okružnog državnog odvjetnika Mate Dorčića, dana 25. travnja 1995.godine,

p r e s u d i o j e

I-opt.

SRDAN POTKONJAK

II-opt.

ŽELJKO KNEŽEVIĆ

k r i v i s u

što su dana 27. svibnja 1992.godine u Kninu, kao zatvorski čuvari tzv. "Srpske krajine" u prostorijama stare bolnice, protivno odredbi čl. 3. toč.1.a) i čl.147. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949.godine, raznim predmetima, šakama i nogama prebili zatvorenika Josu Marinovića iz Bruške, koji je od zadobivenih po život opasnih povreda nakon puštanja iz zatvora dana 8. lipnja 1992.godine preminuo,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava nečovječno postupali prema civilu nanijevši mu pri tome tjelesne povrede od kojih je isti preminuo,

čime su počinili krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 120.st.1. OKZ RH,

pa se I-opt. Srđan Potkonjak i II-opt. Željko Knežević po čl.120.st.1. OKZ RH

o s u d j u j u

svaki na kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina.

Temeljem čl.90. ZKP dužni su optuženici solidarno naknaditi trošak zastupanja branitelja po službenoj dužnosti u iznosu od 420,00 (četiristodvadeset) kuna i poviše toga svaki platiti paušalni iznos od 1.000,00 (tisuću) kuna.

Obrazloženje

Okružno državno odvjetništvo u Šibeniku optužnicom broj KT-45/92 od 12. ožujka 1993.godine optužilo je pred Okružnim sudom u Šibeniku I-opt. Srđana Potkonjaka i II-opt. Željka Kneževića zbog krivičnog djela koje je činjenično opisano i pravno označeno u izreci presude.

Rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske u Zagrebu broj Kr-382/94 od 14. prosinca 1994.godine odlučeno je da je za sudjenje optuženicima mjesno nadležan ovaj sud, Županijski sud u Zadru.

Kako se optuženici nalaze na privremeno okupiranom području Republike Hrvatske i samim time nisu dostižni legalnim organima Republike Hrvatske, zbog čega nisu ni ispitani, to je odlučeno da im se sudi u odsutnosti.

U dokaznom postupku, uz suglasnost zastupnika javne optužbe i branitelja optuženih, pročitani su iskazi svjedoka Bariše Zrilića (22-23) i Živka Mikulića (23), a kao svjedok saslušan je Ivica Marinović, sin oštećenika. Pročitano je i izvješće Odjela kriminalističke policije Zadar od 20. ožujka 1995.godine (36).

Na osnovi iskaza ~~saslušanih svjedoka sud je utvrdio činjenično stanje~~ navedeno u izreci presude i slijedom utvrdjenog

---

zaključio da su optuženici počinili krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl.120.st.1. OKZ RH.

Saslušani svjedoci potvrdili su tezu optužbe da je Joso Marinović iz Bruške odveden u Knin, da je bio u kninskom zatvoru gdje su ga zatvorski čuvari tzv. "Srpske krajine" tukli, nanijevši mu po život opasne povrede, od kojih ozljeda je nakon puštanja iz zatvora dana 8. lipnja 1992.godine preminuo.

Kao što navedene činjenice nisu sporne, isto tako nije sporno da su optuženici bili zatvorski čuvari i da su upravo oni oštećeniku Josi Marinoviću nanijeli teške ozljede koje su bile uzrokom njegove smrti. Do ovakvog utvrdjenja sud je došao na osnovi iskaza svjedoka Živka Mikulića koji se u vrijeme kritičnog događaja nalazio u istom zatvoru u kojem i Joso Marinović. Naime, svjedok Živko Mikulić iskazao je da su ga četnici i tadašnja JNA uhvatili u Medvidji 20. studenog 1991.godine, odveli u zatvor u Knin i da je u kninskom zatvoru bio do lipnja 1992.godine, kada je razmjenjen. Oštećenika Josu Marinovića iz sela Bruške da je poznavao od ranije i da su cvoga jedne večeri koncem svibnja 1992.godine doveli u zatvor i stavili u ćeliju u kojoj je on bio. Prije nego su Marinovića uveli u ćeliju, a u ćeliji da su bili još Mičo Kladuša, Šime Pilipović, Mirko Pilipović i Ante Kamber, da su čuli da stražari nekoga tuku na hodniku. Jauci i stenjanje da su trajali pola sata. U tom trenutku da nije znao koga tuku dok stražar Srđo Potkonjak nije u ćeliju uveo Josu Marinovića, kojega da je odmah prepoznao. "Nisam vidio tko je u hodniku tukao Josu Marinovića, ali mogu pretpostaviti da su to bili Srđo Potkonjak i Željko Knežević jer su oni te noći bili u smjeni. Ja sam već dugo bio u kninskom zatvoru i gotovo sve stražare sam poznao. Tek u jutro prišli smo mu i vidjeli da je jako pretučen. Bio je modar po stomaku, po rukama, prsti na rukama bili su mu plavi od gaženja, imao je modrice po rebrima i grudnom košu, tako da je bio gotovo polumrtav. Nije mogao ustati na noge, odnosno čim bi ustao padao je na zemlju. U zatvoru je bio 5 - 6 dana, a onda su ga odveli na sud i više se nije vraćao", iskazo je svjedok.

Svjedok je dalje iskazao da mu je Joso Marinović, za vrijeme dok je bio u ćeliji, rekao da su ga pretukli Knežević Željko i Potkonjak, a Knežević da je za vrijeme svojih obilazaka njihove ćelije govorio kako mu Marinović jednom nije platio neko meso dok je on živio i radio u Zadru kao mesar. Marinović da je bio sav pretučen, da je bio vrlo slab, u nekoliko navrata padao u nesvjest i da je on mislio da će Marinović u zatvoru umrijeti.. Kada je napustio kninski zatvor, bio je razmjenjen, po dolasku u Zadar da je čuo da je Marinović umro. O tome da su kružile razne priče, pa tako da je nakon puštanja iz zatvora oštećenik ubijen, izmasakriran i takav pronađen u jednoj svojoj ogradi. O tome, o uzroku smrti Marinovića, da on ništa ne može tvrditi, da ne može reći da je ovaj umro od povreda koje je zadobio u zatvoru, ili je pak ubijen odnosno stradao na drugi način.

Opt. Potkonjak da je bio jedan od najopasnijih stražara, da je on sve živo tukao i to u više navrata, pa da je i njega tukao više puta i to naročito u prva dva do tri mjeseca. Opt. Knežević da je bio nešto umjereniji od I-optuženika. Oštećenika da u ćeliji više nisu tukli. Ovo zbog toga što je bio tako pretučen i loše se osijećao da su mogli ocijeniti da će umrijeti, da su oni svoje napravili i da ga više ne treba tući, a njihov običaj da je bio da se zarobljenik u više navrata tuče.

Iskaz svjedoka Zivka Mikulića u dijelu je potvrđen iskazom svjedoka Bariše Zrilića. ~~Svjedok Zrilić~~ iskazao je da je čuo da su Josu Marinovića krajem svibnja 1992. godine milicioneri tzv. "SAO Krajine" otjerali u zatvor u Knin i to zbog toga što su mu navodno našli dvije puške. Oštećenik da je u zatvoru bio 10-ak dana, a onda da su ga pustili. Jovo Milanko, po nacionalnosti Srbin iz Medvidje, da mu je rekao kako je vidio Josu Marinovića da leži pokraj puta, da je bio sav prebijen i da se nije mogao micati. Kazao mu je da su on i Mirko Drača otišli po Marinovića i odveli ga u kuću Drače. Nakon dva do tri dana on da je pobjegao u Zadar, a da Josu Marinovića uopće nije vidio. Nakon izvjesnog vremena da je od prognanika u Zadru čuo da je Josu Marinović umro. Ne može kazati od čega je oštećenik umro, da li od posljedica batina koje je dobio u kninskom zatvoru, ili su ga nakon što je pušten iz zatvora ubili četnici. Zna da se je pričalo da je Marinović umro u svojoj kući.

(Svjedok Zrilić iskazao je da su Josu Marinoviću milicioneri tzv. "SAO Krajine" ubili suprugu i sina od 23 godine i da je oštećenik uspio preživjeti pokolj koji su četnici napravili u njihovom selu.

Saslušan na glavnoj raspravi svjedok Ivica Marinović, sin oštećenika Jose Marinovića, iskazao je da on u prosincu 1991. godine, kada su četnici ubili njegovu majku i brata, nije bio u Bruškoj, a o tom tragičnom događaju da zna iz pričanja drugih. Rečeno mu je da su četnici upali u Brušku, njegov brat Dragan da je u tom trenutku bio u drugoj, susjedovoj kući i da ga je jedan od četnika prepoznao i zatražio da podje sa njima. Brat da je rekao da se ide javiti majci i da je otišao u njihovu kuću. Majka da se protivila da Dragan napusti kuću i tada da su ih, majku i brata, četnici ubili ispred njihove kuće. Iste prigode da je ubijeno jedanaestero ljudi u Bruškoj i da je poznato tko ih je ubio.

Kako on nije bio u Bruškoj da prvobitno nije ni znao da je njegov otac dospio u kninski zatvor, a o tome da je saznao u trenutku kada mu je rečeno da je njegov otac umro. Ante Kamber da mu je pričao o ocu jer da je i on bio u kninskom zatvoru. Rekao mu je da su mu oca jako tukli, da je nakon toga pušten iz zatvora, da je bio sav prebijen, da su mu ljudi iz Bruške rekli da je njegov otac umro i da ga je pokopao Dujo Drača.

Upitan u kakvom je stanju bio njegov otac i da li je

bio bolestan, svjedok je iskazao da je otac bio snažan i zdrav čovjek, da nikada nije bolovao, da je bio visok oko 2 m i težak oko 100 kg.

Navodeći razlog zbog kojeg su njegovog oca uhitili i odveli u Knin svjedok je iskazao da su oni imali vojničku i lovačku pušku i da su četnici saznali za to oružje, pa da je to najvjerojatnije bio razlog zašto su njegovog oca odveli u kninski zatvor.

Iz izvješća Odjela kriminalističke policije Zadar od 20. ožujka 1995.g. proizlazi da je Joso Marinović rođen 15. ožujka 1942.godine u mjestu Bruška, te da je do tragične smrti prebivao u rodnom mjestu. Dokazom o smrti oštećenika da ne raspolažu, a prema informacijama dobivenim od inspektora policijskih snaga UNPROFOR-a "Sektor Jug" gospodina Karinkija pokojnik da je umro prirodnom smrću. Taj podatak djelatnici UNPROFOR-a da su dobili od tzv. "lokalne policije" iz Benkovca, koji nisu htjeli predati kopiju liječničkog izvješća o smrti Marinovića. Na ponovljeni zahtjev da im se predoče još neki podaci, između ostalog da li je pokojni Marinović bio zatočen u Kninu i tamo prebijen, djelatnici tzv. "lokalne policije" da nisu željeli izići u susret i da su izjavili da je to za njih završen slučaj.

Cjeneći iskaze saslušanih svjedoka i podatke iz izvješća Odjela kriminalističke policije Zadar, nedvojbeno proizlazi da je pokojni Joso Marinović bio uhićen i odveden u kninski zatvor, udaran i isprebijan od optuženih i da je od zadobivenih ozljeda umro dana 6. lipnja 1992.godine u rodnom mjestu.

Svjedok Živko Mikulić, čiji iskaz djelom potvrđuje i svjedok Bariša Zrilić, kategoričan je u svojoj tvrdnji u istrazi i na glavnoj raspravi da je oštećenik Joso Marinović doveden u ćeliju u kninski zatvor isprebijan i s povredama koje su bile takve da je očekivao da Marinović neće preživjeti i da mu je sada pokojni Joso Marinović rekao da su ga tukli optuženici, Srđan Potkonjak i Željko Knežević.

Da je Joso Marinović u kninskom zatvoru zadobio teške ozljede koje su bile uzrokom njegove smrti proizlazi i iz iskaza svjedoka Bariše Zrilića, koji po onome što mu je kazao Jovo Milanko opisuje stanje sada pokojnog Marinovića, a koje je sud iznio u obrazloženju presude.

Iskaze navedenih svjedoka potvrđuje i Ivica Marinović, navodeći da mu je Ante Kamber, koji je u isto vrijeme bio u kninskom zatvoru, rekao da su njegovog oca jako tukli i da je bio sav prebijen.

Prihvaćajući iskaz svjedoka Ivica Marinovića, sina oštećenika, da je njegov otac bio snažan i zdrav čovjek, da nije bolovao prije nego je odveden u Knin, sud zaključuje da su uzrok smrti oštećenika povrede koje je zadobio dana 27. svibnja 1992.g. u kninskom zatvoru, a koje su mu nanijeli opt. Srđan Potkonjak i

opt. Željko Knežević.

Kao što je nesporno da su četnici u prosincu 1991.g. ubili suprugu i sina Jose Marinovića, za sud je takodjer nesporan uzrok smrti oštećenika i tko mu je nanio ozljede. Kako Josi Marinoviću u zatvoru nije pružena liječnička pomoć, a svjedok Mikulić navodi da je on bio polumrtav i da je mislio da neće preživjeti, s obzirom da je oštećenik bio zdrav i snažan čovjek kojeg su isprebijali optuženici, što je on i rekao svjedoku Živku Mikuliću, otpada svaka sumnja da je Joso Marinović umro prirodnom smrću.

Ženevska konvencija o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949.godine, pored ostalog, zabranjuje nasilje prema osobama koje ne sudjeluju neposredno u neprijateljstvima, zabranjuje nasilje protiv života i tijela, osobito sve vrste ubojstava, sakaćenja, okrutnog postupanja i mučenja.

Krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl.120.st.1. OKZ RH čini tko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata,oružanog sukoba ili okupacije, pored ostalog, naredi ili ubije civilnu osobu.

Kada je sud utvrdio da su I-opt. Srđan Potkonjak i II-opt. Željko Knežević isprebijali sada pok. Josu Marinovića, civila, nanijeli mu teške i po život opasne ozljede od kojih je nakon puštanja iz zatvora dana 8.lipnja 1992.godine oštećenik umro, onda se u postupanju navedenih optuženika stječu sva obilježja krivičnog djela iz čl.120.st.1.OKZ RH.

Prilikom odmjeravanja kazne sud je cijenio sve okolnosti djela, te svrhu propisivanja i izricanja krivičnih sankcija. Pri tome sud je cijenio da su optuženici ubili Josu Marinovića iz Bruške, iz mjesta u kojem su četnici prethodno, u prosincu 1991.godine, izvršili pokolj jedanaestero nedužnih civila, među kojima su ubili suprugu i sina oštećenika, što je ovima kao čuvarima u kninskom zatvoru nesporno bilo poznato. Ostvarujući svoju kriminalnu namjenu optuženici su do te mjere isprebijali Josu Marinovića, kojemu je nakon toga bila uskraćena liječnička pomoć, da je on do svoje smrti, od 27. svibnja do 8. lipnja 1992.g., uslijed zadobivenih povreda nesporno osijecao intenzivne bolove, pa iako zdrav i snažan, nije uspio preživjeti.

Brutalnost u izvršenju ovog krivičnog djela takva je da su optuženici ispoljili visok stupanj svoje nečovječnosti i samim time i krivične odgovornosti.

Ocjenom svih navedenih okolnosti sud je svakom optuženiku za počinjeno djelo izrekao maksimalnu kaznu zatvora predviđenu za navedeno djelo, kaznu zatvora u trajanju od 20 godina.

U ovom krivičnom predmetu optuženicima je postavljan branitelj po službenoj dužnosti koji je popisao i zatražio trošak zastupanja, pa je sud obavezao optuženike da solidarno naknade trošak zastupanja u iznosu od 420,00 kn. Poviše toga svaki optuženik dužan je ovom sudu platiti paušalni iznos od 1.000,00 kn, a paušal je odmjeran prema dužini trajanja i složenosti ovog postupka.

Iz svih navedenih razloga odlučeno je kao u izreci presude.

U Zadru, 25. travnja 1995. godine

ZAPISNIČAR:

Ljiljana Gulan

PREDSJEDNIK VIJEĆA:

Dubravko Krpina

Suglasnost ovog prijepisa sa
izvornikom ovjerava
Ovlašteni radnik:

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Vrhovnom sudu Republike Hrvatske u Zagrebu, u roku od 15 dana, računajući od dana prijema pismenog otpravka presude.

Žalba se odgovarajućem broju primjeraka - za prvostupni, drugostupni sud i protivnu stranku - podnosi neposredno ovom sudu, ili na zapisnik kod ovog suda ili putem pošte preporučenom pošiljkom.

Žalbom se presuda može pobijati zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te zbog odluke o kazni, troškovima krivičnog postupka, imovinskopravnom zahtjevu i zbog odluke o oduzimanju imovinske koristi.

D N A:

1. Okr.DO Zadar - 2x,
2. Optuženicima - preko oglasne ploče,
3. Branitelju optuženika,
4. U spis.